

ara farà tres anys i que acaba d'ésser publicada com a llibre, marca, en opinió nostra, una fita important en el tractament dels temes relacionats estretament amb l'art, que tenen no obstant altres concomitàncies. És també una clara mostra de les possibilitats que en aquest terreny (l'artístic) ens poden furnir els documents quan són curosament seleccionats i rigorosament interpretats.

Potser algú titllarà el treball de patir un cert desequilibri en el tractament cronològic; però és evident que l'historiador mantés vegades es veu limitat i condicionat pels documents, fet que la pròpia historiadora fa remarcar més d'una vegada al llarg del seu estudi. D'altra banda ens consta que la seva intenció, quan escrigué la tesi, era bàsicament l'estudi del Palau Reial Major a començament del segle xv, que és, en definitiva, quan resta ben estructurat.

No volem allargar més aquestes ratlles, sinó cloure-les felicitant Anna M.ª Adroer tot desitjant que, sobre aquest tema o altres de semblants, pugui donar-nos noves aportacions històriques.

ANTONI M. UDINA ABELLÓ

XURIGUERA, J. B., *Margarida de Montferrat, Comtesa d'Urgell*. Col·lecció «Episodis de la història» (Dalmau, editor), Barcelona, 1977.

Aquesta nova aportació de J. B. Xuriguera a la divulgació de la història de la malaurada casa dels comtes d'Urgell, ve a corroborar el que ja vam escriure anteriorment a propòsit d'un altre llibre del propi autor, i és que estem convençuts que avui per avui no hi ha cap altre historiador català que hagi recollit més coses sobre la desventurada casa en qüestió, com J. B. Xuriguera. I ningú com ell tampoc, en funció del que acabem de dir, més indicat per emprendre la reivindicació de Margarida de Montferrat, mare del darrer comte d'Urgell, a la qual diversos historiadors atribueixen un caràcter altiu i dominador i, per això mateix, la fan responsable de l'actitud del seu fill, «el més legítim pretendent a la Corona catalano-aragonesa», envers Ferran d'Antequera, a qui els compromissaris reunits a Casp l'any 1412, van designar successor de Martí l'Humà, darrer comte-rei de la dinastia catalana, mort sense hereu dos anys abans.

Com és ben sabut el comte Jaume d'Urgell s'aixecà en armes contra el que ell, fort del seu dret, considerava un usurpador. Però abandonat per bona part de la noblesa catalana i malgrat el suport que li donaren les classes populars, Jaume d'Urgell, dit amb raó «el Dissortat», fou vençut i condemnat a presó perpètua, amb pèrdua de tots els seus béns, títols i dignitats.

No cal dir que la venjança de Ferran d'Antequera colpí també la